

Orodje v božjih rokah

Letošnji zlatomašniki, posvečeni v letu 1967 (drugi del)

**ANTON KOŠIR,
SALEZIJANEC,
ZLATOMAŠNIK**

Luč sveta je zagledal leta 1939 kot tretji od štirih otrok v preprosti, a globoko verni, kmečki družini v Sodražici.

»Moje zgodnje otroštvo so znanovale strahote druge svetovne vojne, ki so zelo prizadele tudi našo družino. Rojstna hiša je bila požgana, očeta so odpeljali v italijansko internacijo, po vrnitvi pa so ga mobilizirali partizani. Udeležil se je pohoda XIV. divizije na Štajersko, kjer so ga zajeli Nemci. Iz ujetništva se je vrnil šele konec junija leta 1945. Vse breme skrbi za družino je tako padlo na mamo. Po vojni so starši z velikimi napori zgradili novo hišo v neposredni bližini župnijske cerkve, kjer sem kmalu postal ministrant.

Bogu sem hvaležen za globoko verne starše. Še danes občudujem svojo mamo, da je kljub obilnemu delu na majhni kmetiji našla čas, da je vsako jutro odšla v bližnjo cerkev k sv. maši. Prepričan sem, da mi je prav ona izmolila milost duhovniškega poklica.«

Po koncu takratne nižje gimnazije se je srečal z duhovnikom salezijancem, ki mu je omenil možnost, da lahko nadaljuje šolanje na Reki, kjer so imeli salezijanci zavod za svoje kandidate. Takrat ni mislil na duhovniški poklic in je ponudbo zavrnil. Šolsko leto je začel na poklicni šoli v Mariboru. Šele tam pa je začel resno razmišljati, kaj naj bi bila njegova poklicna pot. »Večkrat sem stopil v cerkev Marije, Matere Usmiljenja in molil za razsvetljenje. Po dobrem mesecu sem se odločil in zaprosil za sprejem v salezijanski zavod. Sprejeli so me. Ta odločitev mi je bila jasno znamenje, da me Bog kliče. V vseh trenutkih omahovanja in dvomov na nadaljnji poklicni poti sem se vračal k tej odločitvi in v njej našel moč za vztrajnost.«

Ko so komunistične oblasti leta 1955 semenišče in gimnazijo na Reki zaprle, so salezijanski kandidati nadaljevali šolanje na Nadškofijski klasični gimnaziji v Zadru, stanovanje pa našli v semenišču zadarske nadškofije. Gimnazijsko šolanje je končal z maturato leta 1959. Ker maturitetnega spričevala cerkvene gimnazije država ni priznala, je po vrnitvi v Ljubljano čez vse štiri razrede na gimnaziji Bežigrad opravil izpite in tu še enkrat maturiral.

Že leta 1968 je začel poučevati na Srednji verski šoli v Želimlju, po letu 1991 pa vse do leta 2004 na Gimnaziji Želimlje, zato je ostal vsa duhovniška leta

v bližini te ustanove. Z veseljem je deloval tudi na župnijah. Kot novomašnik je prišel na Rudnik, od tam v Želimlje, nekaj let je bil v Tomišlju, končno pa na Igu. V tem času je opravljal tudi različne službe v redovni skupnosti (vzgojitelj, ravnatelj skupnosti, inšpektoriatni ekonom, predstojnik slovenske salezijanske inšpektorije od leta 1982 do 1988). »Vedno pa sem želel biti predvsem duhovnik za mladino. Tudi dolgoletno pedagoško delo sem opravljal predvsem kot salezijanec, duhovnik za mlade.«

Nekaj mesecev po prihodu za župnika na Ig leta 1989 je na Kureščku ob razvalinah cerkve »zagorel kres«. Prižgala ga je Marija, Kraljica miru. Hotela je opozoriti na nevarnosti, ki so pretile (začetek nevarne krize in državljanske vojne v takratni Jugoslaviji), in pokazati, kje je rešitev. »Ko sem spoznal, da je na delu Marija, sem dal na voljo svoje moči, da se uresniči njen načrt. Na videz nepremagljive ovire so bile premagane, desetletno nasprotovanje je potihnilo in v kratkem času je Marija na Kureščku zopet dobila svoj dom, v katerega se je vrnila, da nam 'deli milosti'. Mariji sem iz srca hvaležen, da sem smel biti tudi jaz udeležen pri tej zgodbi.«

Ko se ozira na svojo 50-letno duhovniško pot, mora priznati, da je bil Bog z njim zelo obziren in mu je bilo, verjetno zaradi njegove slabotnosti, prihranjen z velikimi preizkušnjami. »V duhovniškem poslanstvu sem doživel veliko lepega. Srečeval sem toliko dobrih ljudi, ki so me sprejemali z odprtostjo in razumevanjem. Rad se spominjam tudi številnih dijakov Verske šole in Gimnazije Želimlje. Bogu sem hvaležen tudi za srečo, da sem vedno živel v skupnosti dobrih sobratov. Ko mislim na vso prehojeno pot, tudi jaz vedno bolj čutim tako, kot je ob svoji biserni maši povedal pokojni profesor dr. Anton Trstenjak: 'Eno samo besedo imam za vsa duhovniška leta. To je milost. Za vse sem Bogu nadvse hvaležen. Tega pač nisem jaz načrtoval. Tudi moje duhovniško življenje je knjiga ljubezni!«

JANKO KOSMAČ

Rodil se je leta 1941 v Novinah v župniji Novaki pri Cerknem. Pravzaprav ima še vedno dve rojstni župniji: Novaki in Leskovic. Njihova hiša je v resnici na ozemlju ljubljanske nadškofije in spada pod Leskovic. Tudi družinski grob imajo tu. Po prvi svetovni vojni se je meja premaknila, prefarani so bili v Novake in goriško škofijo. Po kapitulaci-

ciji ni bilo več te meje. Hodili so lahko v obe župniji. Bliže je bilo v Novake. Tu je postal tudi strežnik in iz te župnije šel v semenišče in naprej ...

Oče je padel leta 1943. Po nekem zakonu kot mlad lastnik ni služil redne italijanske vojske. Februarja 1943 je bil nasilno mobiliziran v posebno brigado za delo v Kalabriji. Po kapitulaciji se je prehitro vračal. Pri Gorici so ga ujeli Nemci, ga preoblekli in še z dvema dali stražiti viadukt pri Ravnici. To je napadla Vojkova brigada 20. oktobra 1943. Nemci se niso maščevali nad vasjo. Očeta so pokopali na vojaškem pokopališču v Gorici. »Mama je po vojni obiskala grob. Pozneje ni bilo več mogoče. Grob so zravnali. Mama je prevzela skrb za veliko kmetijo. Bila je zelo verna. Prav ona je poleg verskega okolja v družini in župniji in duhovnika Kožlina največ pripomogla, da sem se odločil za semenišče, za duhovniški poklic.«

Po posvečenju je postal kaplan v Postojni. Po prometni nezgodi štirih duhovnikov je šel v župnijo Breginj. V Postojni pa je bil skupaj s Silvom Česnikom, ki je že od tam šel v misijone. »Zasledil sem v Družini, da se vrača zaradi bolezn. Škofa Jenka sem prosil, ali ga lahko nadomestim v času njegove bolezn. Dovolil mi je najprej za pet let in še enkrat podaljšal. Deset let misijonskega dela je bilo zelo lepo. Deloval sem med samimi lazaristi kot eden od njih. Malo utrujen in bolan sem se vrnil domov«. Postal je župnik v Desklah in na Otlici. Na Slonokoščeni obali sta že bila dva brata misijonarja Bajec. Začela sta prositi še za enega. Škof Jenko je zopet prosil Janka, ker je na to že namigoval. »Da boste vsi trije, škofijski, skupaj,« je škof dejal. Dvaindvajset let je tako deloval v tej afriški deželi. Nato je prosil škofa za vrnitev domov ali za nazaj na Madagaskar. Dovolil mu je za dve sobotni leti. »Na Madagaskarju pa so bile razmere drugačne, težje kot pred tridesetimi leti. Že precej domačih duhovnikov je bilo. Postavljen sem bil na zelo težko župnijo. Zbolel sem na nogi, kar je bilo pika na i, da sem se vrnil in pristal v Postojni kot pomočnik. Tako imam kar štiriintrideset let misijonov.« Vrnitev Ivana Bajca na Slonokoščeno obalo pa daje tudi njemu še vedno »misлити«.

»Rad sem bil v misijonih. V mnogih pogledih je boljše kot tu: ne samo da ni mraza in z njim povezanih težav, tudi verniki so bolj preprosti, bolj poslušajo evangelij, bolj usmiljeni in razumevajoči med seboj in do nas duhovnikov in naših napak in slabosti. Vendar je Kristus označeval vsem ljudem, umrl na križu za vse ljudi: kot za Afriko tudi za nas v Sloveniji, v Postojni.

Gotovo je bilo najlepše duhovniško delo. Ko sem npr. prišel po več mesecih na podružnico, je bilo to zame in za vernike zares duhovni praznik. Duhovnik mašuje v polni, natrpani cerkvi, dolgo spoveduje, verouk, priprava na krst, prvo obhajilo, poroko. Ostal sem včasih tudi dva, tri dni. Včasih sem čutil očitno božjo pomoč, skoraj čudež ob kakšni nezgodi. Včasih bi moral k oddaljenim, čeprav rad, pa nisem mogel, zaradi prometnih zvez in fizične kondicije. Na Slonokoščeni obali je bila težava domači jeziki. Katehisti so prevajali npr. pridigo včasih kar v tri jezike. Pri spovedi to ni mogoče. Zaupali bi se radi samo duhovniku tudi zunaj maše. Na Madagaskarju sem veliko zakonskih ločitev zvezal nazaj.«

Njegovo novomašno geslo je bilo: Molimo drug za drugega. Ob zlatem jubileju pa: Blagoslavljam drug drugega, potrpijmo drug z drugim, pomagajmo drug drugemu. »Zelo se me je dotaknilo sveto leto usmiljenja. Zelo je potrebno usmiljenje. Potrpijmo, vztrajajmo, saj bo pri Bogu plačano. Tistim, ki se še odloča-

**»TEGA PAČ NISEM
JAZ NAČRTOVAL.
TUDI MOJE DUHOVNIŠKO
ŽIVLJENJE
JE KNJIGA LJUBEZNI!«**

jo za duhovni poklic, pa tudi npr. za katehista, pa svetujem pogum kljub slabostim nas starejših. Najvidijo potrebe Cerkve. Molimo drug za drugega.«

NIKO ŠTRANCAR

Rodil se je pred sedemdesetimi leti v Žapužah, župnija Šturje. Bil je deset otrok, trije so umrli majhni, dva v povojnem času. Očeta takrat ni bilo

doma, ker se je umaknil v Italijo zaradi groznice, da ga bodo ubili. Vrnil se je leta 1946. Pred tem je bil zaprt in na zaslišanju v Ajdovščini. Med vojno so Nemci mašuje v polni, natrpani cerkvi, dolgo spoveduje, verouk, priprava na krst, prvo obhajilo, poroko. Ostal sem včasih tudi dva, tri dni. Včasih sem čutil očitno božjo pomoč, skoraj čudež ob kakšni nezgodi. Včasih bi moral k oddaljenim, čeprav rad, pa nisem mogel, zaradi prometnih zvez in fizične kondicije. Na Slonokoščeni obali je bila težava domači jeziki. Katehisti so prevajali npr. pridigo včasih kar v tri jezike. Pri spovedi to ni mogoče. Zaupali bi se radi samo duhovniku tudi zunaj maše. Na Madagaskarju sem veliko zakonskih ločitev zvezal nazaj.«

zaradi groznice, da ga bodo ubili. Vrnil se je leta 1946. Pred tem je bil zaprt in na zaslišanju v Ajdovščini. Med vojno so Nemci mašuje v polni, natrpani cerkvi, dolgo spoveduje, verouk, priprava na krst, prvo obhajilo, poroko. Ostal sem včasih tudi dva, tri dni. Včasih sem čutil očitno božjo pomoč, skoraj čudež ob kakšni nezgodi. Včasih bi moral k oddaljenim, čeprav rad, pa nisem mogel, zaradi prometnih zvez in fizične kondicije. Na Slonokoščeni obali je bila težava domači jeziki. Katehisti so prevajali npr. pridigo včasih kar v tri jezike. Pri spovedi to ni mogoče. Zaupali bi se radi samo duhovniku tudi zunaj maše. Na Madagaskarju sem veliko zakonskih ločitev zvezal nazaj.«

»Mama mi je šele po novi maši povedala, da je vedno molila, da bi kdo izmed njenih sinov postal duhovnik. Bog jo je uslišal.«